

ที่ กษ 0303/ ๕๓๑๗

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. 10200

๒๐ กันยายน 2552

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานคลองนครหลวง เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาประกาศกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ 4 ตุลาคม 2508
 2. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ 42 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
 การชาลประทานหลวง พุทธศักราช 2485
 3. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานคลองนครหลวง เป็นทางน้ำชาลประทาน
 ที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

พร้อมด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ท้ายกฎกระทรวง
 จำนวน 100 ชุด

ด้วยกรมชลประทานรายงานว่ามีการใช้น้ำจากการใช้น้ำจากการใช้น้ำชาลประทานอภิภาคเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ในการนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชาลประทานอย่างเต็มที่ และเพื่อให้การใช้น้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชาลประทาน และเป็นการรองรับการขออนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาคธุรกิจอื่นที่จะมีขึ้นในอนาคต สมควรกำหนดทางน้ำชาลประทานซึ่งได้มีประกาศกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ 4 ตุลาคม 2508 กำหนดให้เป็นทางน้ำชาลประทานแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข 1 เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน โดยออกเป็นกฎกระทรวง ทั้งนี้ ตามความในมาตรา 8 (1) แห่งพระราชบัญญัติการชาลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชาลประทานหลวง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2518 จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวง จำนวน 1 ฉบับ ดังนี้

ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานคลองนครหลวง เป็นทางน้ำชาลประทาน
 ที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

บันทึกวิเคราะห์สรุป

(1) เรื่องเดิม

เนื่องจากมีการใช้น้ำจากการใช้น้ำชาลประทานเพื่อกิจกรรมทางการ ประปา หรือกิจกรรมอื่นที่มิใช่การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง การเก็บค่าชาลประทาน

/ จะเป็นการ ...

จะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎหมายกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้ โดยต้องแสดงแผนที่แนวเขตให้ชัดเจน

(2) เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรับฟัง

2.1 พิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎหมาย

2.2 เป็นการเสนอร่างกฎหมายให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485

(3) ความเร่งด่วนของเรื่อง ถ้าดำเนินการได้รวดเร็ว จะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนับสนุนนโยบายของรัฐในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัด และถูกวิธี

(4) สาระสำคัญของเรื่อง

4.1 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำ และเพื่อให้การใช้น้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน จึงสมควรกำหนดให้ทางน้ำชลประทานดังกล่าวเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการเงิน และงบประมาณโดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากการน้ำชลประทานเมื่อกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้น้อยลง

4.2 การใช้น้ำนองภาคเกษตรกรรมจากการน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรต้นน้ำ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ซึ่งในการออกกฎหมายกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎหมาย ฉบับที่ 42 (พ.ศ. 2540) กำหนดอัตราค่าชลประทาน และหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามลิستที่ส่งมาด้วยหมายเลข 2

4.3 ปริมาณน้ำให้เหลือผ่านทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำ และพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีดังนี้

- ทางน้ำชลประทานคลองนครหลวง ปริมาณน้ำให้เหลือผ่านทางน้ำประมาณ 376 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีบริษัทส่วนอุดสาหกรรมโภจนา จำกัด (มหาชน) ขออนุญาตใช้น้ำ (ปริมาณน้ำที่ขอใช้ขอใช้ในส่วนที่เหลือจากการอุปโภคบริโภคและการเกษตร) ยังไม่ได้รับการพิจารณา

มีแต่การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ใช้น้ำประมาณ 200 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ 94,850 ไร่

- จากบริมาณการใช้น้ำในทางน้ำชลประทานแห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อบริมาณน้ำในทางน้ำชลประทาน ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่จะขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 42 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485
- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. 2545

(5) ประเด็นของปัญหาที่ต้องการให้คณะกรรมการพิจารณา

เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้

(6) ความเห็นชอบจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี เนื่องจากเป็นการบังคับใช้เฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น

(7) ในกรณีที่มีกฎหมาย มติคณะกรรมการพิจารณา หรือคำสั่งใด ๆ กำหนดให้ต้องมีการวิเคราะห์ หรือศึกษาในเรื่องนั้นก่อนดำเนินการ ให้เสนอรายงานการวิเคราะห์หรือการศึกษา พร้อมทั้งจัดทำผลสรุปเสนอมาด้วย

ไม่มี เนื่องจากเป็นการดำเนินการเฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น

(8) ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ และที่มาแห่งเงินค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินการจัดพิมพ์แผนที่ท้ายกฎกระทรวง ใช้งบประมาณเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน

(9) รายละเอียดที่ประสงค์จะให้คณะกรรมการพิจารณาลงมติให้ความเห็นชอบหรือมีมติ โดยให้ระบุให้ชัดเจน และแยกเป็นข้อ ๆ ให้ครบถ้วน

เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎกระทรวง จำนวน 1 ฉบับ คือ
ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองนครหลวง เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นชอบตามที่กรมชลประทานเสนอ จึงขอส่ง
ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองนครหลวง เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บ
ค่าชลประทาน พ.ศ. .... จำนวน 1 ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล
และแผนที่ท้ายกฎกระทรวง จำนวน 100 ชุด ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข 3

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน
กองกฎหมายและที่ดิน
โทร./โทรศัพท์ 0-2241-2626